

VYHLÁSENIE ÚČASTNÍKOV 1. INFORMAČNÉHO DŇA VIDIECKEHO PARLAMENTU

konaného 22. 5. 2009 v Tisovci, venovaného vidieckemu cestovnému ruchu na Slovensku

Účastníci stretnutia, členovia a priaznivci Vidieckeho parlamentu (VIPA) na Slovensku, považujú cestovný ruch za významné odvetvie hospodárstva, ktoré pri existujúcom prírodnom a ľudskom potenciáli pomôže rozvoju slovenského vidieka zhodnocovaním jeho miestnych zdrojov.

Aj z dôvodu súčasnej hospodárskej krízy na Slovensku považuje VIPA SK za dôležité zvýšiť podporu vidieckemu cestovnému ruchu, ktorý zároveň umožňuje ponúkať kvalitnú domácu dovolenku.

Vidiecky parlament na Slovensku má vážny záujem o rozvoj cestovného ruchu na slovenskom vidieku, čo vyplýva aj zo záverov V. fóra Vidieckeho parlamentu.

Podnikatelia a ľudia na vidieku, ktorí poskytujú a chcú poskytovať služby vo vidieckom cestovnom ruchu potrebujú predovšetkým jasné pravidlá a „pokoj“ pre svoju prácu.

Aby bolo možné bez veľkých prekážok poskytovať kvalitné služby vo vidieckom cestovnom ruchu, k tomu je nevyhnutné:

- ▶ urýchlene prijať zákon o turizme,
- ▶ vytvoriť Radu vlády pre vidiek,
- ▶ agendou vidieckeho turizmu ako jednej z ťažiskových foriem cestovného ruchu na Slovensku sa trvale zaoberať na príslušnej sekcii Ministerstva pôdohospodárstva SR,
- ▶ agendou vidieckeho turizmu ako jednej z ťažiskových foriem cestovného ruchu na Slovensku sa trvale zaoberať na príslušnej sekcii ministerstiev SR
- ▶ posilniť partnerskú spoluprácu miestnych a regionálnych samospráv, podnikateľskej sféry a mimovládneho sektora s cieľom dosiahnuť zvýšenie kvality života obyvateľov vidieka,
- ▶ vytvoriť podmienky pre nový cyklus systematického vzdelávania v oblasti vidieckeho cestovného ruchu v územiach, ktorý bude dostupný širokej verejnosti,
- ▶ pri rozvíjaní povedomia o vidieckom cestovnom ruchu poskytovať bezplatné základné poradenstvo,

- ▶ prostredníctvom Slovenskej agentúry pre cestovný ruch zabezpečovať kvalitný marketing a propagáciu vidieckeho turizmu doma i v zahraničí,
- ▶ vyčleniť dostupné finančné nástroje na tvorbu produktov vidieckeho cestovného ruchu (produkty v územiach často existujú len v podobe projektových návrhov, lebo neexistujú zdroje na ich realizáciu a následný marketing produktu - nedostatok grantov, regranting na propagáciu v rámci regiónov, atď),
- ▶ zaviesť avizovaný projekt rekreačných poukážok s primeraným podielom štátu,
- ▶ zjednodušiť hygienické pravidlá pre predaj vlastných potravinárskych produktov z gazdovského dvora,
- ▶ pre zjednodušenie podnikania na vidieku docieľiť úpravu Živnostenského zákona na činnosť ubytovania v súkromí do 10 lôžok (chýba jednoznačný legislatívny výklad),

My, členovia a priaznivci Vidieckeho parlamentu na Slovensku, sme nápomocní pri rozvíjaní povedomia o význame vidieckeho cestovného ruchu ako jedného z významných nástrojov pre riešenie sociálneho a hospodárskeho rozvoja slovenského vidieka a sme aktívne prítomní pri realizácii aktivít v oblasti vzdelávania, propagácie, mapovania zdrojov v tejto oblasti.

Na záver otázka z auditória:

„Je cestovný ruch súčasťou slovenskej ekonomiky, je hospodárskym odvetvím?“

*Účastníci „Informačného dňa vidieckeho parlamentu,“
TISOVEC, 22. 5. 2009*

REAKCIE NA VYHLÁSENIE ÚČASTNÍKOV 1. INFORMAČNÉHO DŇA VIPA

Bratislava 22. júla 2009

Vážená pani predsedníčka Vidieckeho parlamentu,
vážené dámy, vážení páni,

poslali ste mi „**Vyhlásenie účastníkov Informačného dňa Vidieckeho parlamentu konaného 22.5. 2009 v Tisovci venovaného vidieckemu cestovnému ruchu na Slovensku**“, ktoré som si so záujmom prečítal. K niektorým informáciám zahrnutým v dokumente uvádzam v ďalšom texte svoje stanovisko či odporúčanie.

Slovensko je svojím prevažne vidieckym charakterom priam predurčené na dynamický rozvoj vidieckeho turizmu a agroturistiky. Zaradenie medzi päť hlavných foriem cestovného ruchu v SR, ako ich definovalo Ministerstvo hospodárstva SR, je plne oprávnené.

Domnievam sa, že Slovensko zatiaľ svoj potenciál v tomto smere nevyužilo. Súčasný stav má zrejme aj historické korene: kolektivizáciou a dlhými rokmi hospodárenia v družstvách u nás zanikli typické „gazdovstvá“, ktoré by mohli byť dôležitým prvkom rozvoja tejto formy cestovného ruchu, ako to vidíme napr. v susednom Rakúsku.

Uznávam, že je stále dosť prekážok brániacich väčšiemu rozvoju vidieckeho turizmu. Nepovažujem však za vhodné vytrhnúť túto jednu z mnohých foriem z celkového kontextu cestovného ruchu a výlučnú pozornosť zamerať len na jej rozvoj. Je nereálne žiadať existenciu samostatných špecialistov na vidiecky turizmus na ministerstvách, do kompetencie ktorých cestovný ruch nepatrí. Preto Vám odporúčam intenzívnu spoluprácu hlavne s Ministerstvom hospodárstva SR – sekciami turizmu, ktorá pripravuje návrh zákona o turizme s cieľom jeho predloženia do legislatívneho procesu v budúcom roku. Rovnako by sa dali cez ministerstvo riešiť aj otázky intenzívnejšej propagácie vidieckeho turizmu a agroturistiky, keďže do kompetencie rezortu patrí aj Slovenská agentúra pre cestovný ruch zabezpečujúca propagačné služby.

Svojou iniciatívou by ste mohli uspieť aj pri vzdelávaní v oblasti vidieckeho turizmu cez vzdelávacie

projekty spolufinancované z ESF. Rovnako vidím priestor pre Vašu iniciatívu i pri vytváraní partnerstiev medzi územnými samosprávami, podnikateľskou sférou a mimovládny sektorom.

Uznávam, že celé odvetvie cestovného ruchu v SR je silne podkapitalizované. Z pohľadu štátnej správy sú možnosti (spolu)financovania rozvoja vidieckeho turizmu hlavne zo zdrojov EÚ – z Programu rozvoja vidieka, z Regionálneho operačného programu a z OP Konkurencieschopnosť a hospodársky rast. Sú tu aj prostriedky kapitoly MH SR v štátnom rozpočte pre cestovný ruch ako celok, príp. dotácie. Na kapitálovo tak náročnú oblasť; akou cestovný ruch bezpochyby je, samozrejme nemôžu stačiť len prostriedky EÚ a štátneho rozpočtu. Aktivizovať sa musí aj samospráva, ale hlavne samotní podnikatelia, ktorých je v oblasti cestovného ruchu u nás štatisticky temer 20 tisíc.

Projekt rekreačných poukážok navrhlo MH SR ako súčasť protikrizových opatrení. Návrh sa však stretol s výrazným nesúhlasom Združenia miest a obcí, keďže by sa jeho realizáciou znížili príjmy z daní plynuce samospráve. ZMOS odporučil financovanie cez štátny rozpočet, čo však v aktuálnej ekonomickej situácii Slovenska nie je reálne. Konfederácia odborových zväzov zase navrhla využitie sociálneho fondu, čo má tiež svoje úskalnia. Podľa informácií MH SR sa aktuálne hľadá riešenie, hoci v kontexte rôznych aktuálnych problémov táto téma nie je dominantná.

Osobitne ma zaujala myšlienka zriadenia Rady vlády pre vidiek. Predpokladám, že zameranie rady by bolo širšie, nielen na vidiecky turizmus a agroturistiku. Odporúčam túto myšlienku, ktorú ste už predostreli na viacerých fórach, podrobnejšie prerokovať s Ministerstvom pôdohospodárstva SR v súčinnosti s Ministerstvom hospodárstva SR. K tomu ako podklad odporúčam pripraviť konkrétnejší návrh zamerania a fungovania rady. Ja osobne túto Vašu ideu podporujem.

Podpredseda vlády Slovenskej republiky
Dušan Čaplovič

1. informačný deň Vidieckeho parlamentu

reakcie na Vyhlásenie účastníkov 1. informačného dňa VIPA – pokračovanie

Bratislava 9. júla 2009

Vážená pani predsedníčka,

kancelária ministra financií SR nám z dôvodu vecnej príslušnosti odstúpila list z občianskeho združenia Vidiecky parlament – **Vyhlásenie účastníkov Informačného dňa Vidieckeho parlamentu konaného 22. 5. 2009**, ktorý bol zameraný na problematiku vidieckeho cestovného ruchu. V predmetnej výzve účastníci poukazujú na potrebu prijatia viacerých opatrení s cieľom odstránenia prekážok na poskytovanie kvalitných služieb v tejto oblasti.

V tejto súvislosti chcem pozdraviť Vaše občianske združenie a oceniť Vašu snahu o poskytovanie kvalitných služieb ako nevyhnutného predpokladu pre rozvoj turizmu, predovšetkým v záujme spokojnosti jeho účastníkov. Ubezpečujem Vás, že je úlohou i záujmom Ministerstva hospodárstva SR, ako ústredného orgánu štátnej správy pre oblasť turizmu, podporovať všetky aktivity smerujúce k rozvoju tohto odvetvia. Z tohto hľadiska je potrebné uviesť niektoré skutočnosti k navrhovaným opatreniam, ktoré zaslaná výzva charakterizuje ako nevyhnuté.

Ministerstvo hospodárstva SR v súčasnosti spracúva legislatívny zámer zákona o turizme, ktorého cieľom je nielen stanovenie jednotnej organizačnej štruktúry turizmu, zlepšenie koordinácie činnosti všetkých zúčastnených subjektov, stanovenie ich kompetencií a zodpovednosti, ale aj vymedzenie systému jeho viaczdrojového financovania. Legislatívny zámer sa spracúva v súčinnosti so samosprávnymi inštitúciami i odborníkmi v tejto oblasti. Vzhľadom na predpokladaný vplyv tejto normy na štátny rozpočet možno očakávať pomerne dlhé a zložité rokovania s rezortom financií. V tejto súvislosti radi prijímame i Vaše návrhy a podnety, ktoré je možné uplatniť tak v rámci prípravných prác, ako aj v rámci pripomienkového konania. Legislatívny zámer zákona o turizme chceme predložiť na rokovanie vlády SR do konca t. r. s tým, že po jeho schválení bude spracované samotné paragrafové znenie zákona. Predpokladáme, že zákon posilní spoluprácu na regionálnej a lokálnej úrovni tak, ako je to uvedené aj vo Vašej výzve. Som však toho názoru, že ani v súčasnosti nič nebráni takejto spolupráci samosprávnych, podnikateľských i mimovládnych inštitúcií. Legislatívne je možné zakladať združenia napríklad v zmysle Občianskeho zákonníka i zákona č. 83/1990 o združovaní občanov

v znení neskorších predpisov. Do úvahy prichádzajú aj ďalšie normy ako napríklad zákon č. 213/1997 Z. z. o neziskových organizáciách poskytujúcich všeobecne prospešné služby v znení zákona č. 35/2002 Z. z., prípadne zákon č. 34/2002 Z. z. o nadáciách a o zmene Občianskeho zákonníka v znení neskorších predpisov.

V súvislosti s návrhom na vytvorenie Rady vlády SR pre vidiek je potrebné poukázať na už v súčasnosti existujúcu Radu vlády SR pre regionálnu politiku a dohľad nad štrukturálnymi operáciami. Rada, ako poradný orgán vlády SR, prerokováva dokumenty v oblasti regionálnej politiky a regionálneho rozvoja, materiály týkajúce sa predvstupovej pomoci z programov PHARE, ISPA a SAPARD, štrukturálnych fondov, Kohézneho fondu a Iniciatív Spoločenstva. Jej predsedom je podpredseda vlády SR pre európsku integráciu, ľudské práva a menšiny Dušan Čaplovič. Odporúčam preto riešiť problematiku vidieka spoluprácou s týmto poradným orgánom vlády SR.

V súvislosti s Vašimi návrhmi pre oblasť ústrednej štátnej správy podotýkam, že v súčasnosti má Ministerstvo pôdohospodárstva SR vo svojej organizačnej štruktúre zriadenú sekciu poľnohospodárstva a rozvoja vidieka, v rámci tejto sekcie existuje odbor rozvoja vidieka. V podmienkach Ministerstva hospodárstva SR sa problematikou turizmu zaoberá sekcia turizmu. Do kompetencie tohto útvaru patria aj otázky vidieckeho turizmu a agroturizmu ako integrálnej súčasti turizmu na Slovensku. Som preto toho názoru, že v spolupráci s touto sekciou nájdete dostatok priestoru na riešenie aktuálnych problémov v danej oblasti. Iste nie je technicky, organizačne ani kompetenčne možné, aby sekcia turizmu pôsobila ako poradenský orgán pre každého podnikateľa vo vidieckom turizme a agroturizme. Priestor však vidím napríklad pri rôznych odborných podujatiach, ktoré bude organizovať Vaše občianske združenie. Do týchto odborných podujatí je možné zaradiť aj vzdelávanie, ktoré ako aktivitu je možné finančne podporiť i z prostriedkov štrukturálnych fondov EÚ, konkrétnejšie napríklad v rámci operačného programu Zamestnanosť a sociálna inklúzia, kde úlohu riadiacej jednotky plní Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR. Súčasne však nemožno opomenúť ani to, že problematiku výchovy mladej generácie pre cestovný ruch má v náplni svojej činnosti na Slovensku 5 vysokých škôl resp. univerzít a približne 30 škôl na úrovni stredného stupňa vzdelávania. Navyiac akreditačná komisia vydáva

1. informačný deň Vidieckeho parlamentu

reakcie na Vyhlásenie účastníkov 1. informačného dňa VIPA – pokračovanie

akreditácie pre rôzne vzdelávacie inštitúcie na vzdelávanie aj v oblasti turizmu zamerané predovšetkým na tzv. ďalšie vzdelávanie. Je tu teda vytvorený pomerne široký priestor na podporu vzdelávania. Ak aj Vaše občianske združenie predloží projekt na podporu vzdelávacích aktivít alebo na akreditáciu, radi takúto žiadosť po splnení všetkých stanovených podmienok podporíme.

Propagáciu a prezentáciu Slovenska zabezpečuje ministerstvo hospodárstva prostredníctvom svojej príspevkovej organizácie – Slovenskej agentúry pre cestovný ruch (SACR). Na podporu týchto aktivít využíva SACR nielen prostriedky zo štátneho rozpočtu, ale aj štrukturálne fondy EÚ, konkrétne z operačného programu Konkurencieschopnosť a hospodársky rast. S cieľom efektívnejšieho budovania dobrého mena SR v zahraničí a zvýšenia jeho konkurencieschopnosti prostredníctvom koordinovaného využívania metód a prostriedkov prezentácie v zahraničí, vláda SR na svojom zasadnutí 4. marca 2009 uznesením číslo 177 schválila materiál „Návrh jednotnej prezentácie SR v zahraničí“. Jej súčasťou bol aj Štatút Rady vlády SR pre jednotnú prezentáciu SR v zahraničí. Z tohto štatútu vyplýva, že Rada je koordinačným, poradným a iniciatívnym orgánom vlády SR, jej členom je aj minister hospodárstva i generálna riaditeľka SACR. Týmto vytvárame predpoklad na ďalšie skvalitňovanie prezentácie Slovenska v zahraničí.

Produkt cestovného ruchu je výsledkom súčinnosti podnikateľských subjektov cestovného ruchu a samosprávnych orgánov, ktorý je ponúkaný na trhu. Jeho tvorba je finančne podporovaná predovšetkým v rámci podpory rozvojových aktivít cestovného ruchu zo štrukturálnych fondov EÚ. Konkrétne oblasť vidieckeho turizmu a agroturizmu je podporovaná prostriedkami Programu rozvoja vidieka, ktorý implementuje Ministerstvo pôdohospodárstva SR. Dostupnosť prostriedkov závisí od kvality predkladaných konkrétnych projektov. Podľa dostupných informácií ministerstvo pôdohospodárstva pripravuje podklady na vyhlásenie výzvy na predkladanie projektov, táto by mala byť zverejnená ešte v tomto roku. Odporúčam preto venovať tejto výzve aj z Vašej strany potrebnú pozornosť.

Napriek našej nemalej snahe i vynaloženému úsiliu sa nám na podporu domáceho turizmu nepodarilo zatiaľ presadiť zavedenie systému rekreačných poukážok. Dôvodom je odmietavý postoj predstaviteľov

obcí a miest – ZMOS-u, predpokladajúci nepriaznivý vplyv tohto systému na rozpočty obcí v dôsledku zníženia tvorby dane z príjmu fyzických osôb. Váš návrh v tejto oblasti preto považujem za podporu nášho zámeru, za čo sa Vám chcem poďakovať. V rokovaníach chceme pokračovať hľadaním východísk prípadne aj iným modelom riešenia.

Hygienické pravidlá na predaj vlastných potravinárskych produktov z gazdovských dvorov vychádzajú z tzv. Potravinového kódexu, ktorý je v kompetencii rezortov pôdohospodárstva a zdravotníctva. Podľa dostupných informácií tento rezort pripravuje príslušné legislatívne úpravy s predpokladom ich vydania v III. resp. IV. štvrťroku t. r.

Ustanovenia živnostenského zákona týkajúce sa ubytovania v súkromí sú relatívne stabilné, nezažnamenali zmeny už viac rokov. Predpokladám, že prípadné Vaše nejasnosti sa podarí odstrániť na spoločnom pracovnom rokovaní sekcie turizmu MH SR s Ministerstvom vnútra SR ako gestorským rezortom pre oblasť živnostenského podnikania. Poverím preto generálneho riaditeľa sekcie turizmu Ing. Kuliffaya, aby takéto pracovné rokovanie zvolal.

Záverom môjho listu Vám chcem poďakovať za predložené podnety. Verím, že spoločným úsilím sa nám podarí úspešne rozvíjať aj vidiecky turizmus a agroturizmus ako jednu z nosných foriem slovenského cestovného ruchu tak, ako je to uvedené v Novej stratégii rozvoja cestovného ruchu SR do roku 2013, prijatej vládou SR v roku 2007 uznesením číslo 417.

Lubomír Jahnátek
minister hospodárstva SR

1. informačný deň Vidieckeho parlamentu

reakcie na Vyhlásenie účastníkov 1. informačného dňa VIPA – pokračovanie

Bratislava 16. júla 2009

Vážená pani predsedníčka, posielame Vám stanovisko Ministerstva zdravotníctva SR k vyhláseniu účastníkov Informačného dňa Vidieckeho parlamentu v Tisovci venovanému vidieckemu cestovnému ruchu na Slovensku.

Občianske združenie Vidiecky parlament svoje pripomienky a požiadavky adresovalo na Ministerstvo zdravotníctva SR v týchto oblastiach:

1. **Trvale sa zaoberať agendou vidieckeho turizmu na príslušnej sekcii.**
2. **Zjednodušiť hygienické pravidlá pre predaj vlastných potravinárskych produktov z dvora.**

1. Odbor ministerstva zdravotníctva Inšpektorát kúpeľov a žriediel v súčasnosti eviduje 31 prevádzkovateľov prírodných liečebných kúpeľov a kúpeľných liečební v lokalitách: Bardejov, Bojnice, Brusno, Číž, Dudince, Kováčová, Lúčky, Nimnica, Piešťany, Rajecké Teplice, Smrdáky, Trenčianske Teplice, Turčianske Teplice, Vyšné Ružbachy, Lučivná, Liptovský Ján, Štós a Vysoké Tatry. Tí využívajú na poskytovanie zdravotnej starostlivosti prírodné liečivé vody a klimatické podmienky vhodné na liečenie uznané Ministerstvom zdravotníctva SR (MZ SR) podľa príslušných predpisov. Rôznorodosť prírodných liečivých vôd a klimatických miest predstavujú potenciál pre rozvoj cestovného ruchu i na slovenskom vidieku. V tejto súvislosti pripomínáme, že v súčasnosti sú takmer všetky prírodné liečebné kúpele a kúpeľné liečebne vo vlastníctve súkromných spoločností, s výnimkou dvoch štátnych zariadení v rezorte MZ SR. Zdôrazňujeme, že rezort nie je kompetentný usmerňovať podnikateľské zámery a aktivity súkromných spoločností prevádzkujúcich prírodné liečebné kúpele a kúpeľné liečebne a preto sa nemôže agendou vidieckeho turizmu trvale zaoberať.

V súvislosti s vidieckym turizmom upozorňujeme, že právnické a fyzické osoby, ktoré neprevádzkujú prírodné liečebné kúpele alebo kúpeľné liečebne, ale prevádzkujú zariadenia s využívaním termálnych a minerálnych vôd (napr. termálne kúpaliská), nesmú podľa § 52 zákona č. 538/2005 Z. z. o prírodných liečivých vodách, prírodných liečebných kúpeľoch, kúpeľných miestach a prírodných minerálnych vodách a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, tieto vody označovať ako liečivé a zariadenia ako liečebné. Ako také ich nesmú ani propagovať, ak ich MZ SR podľa zákona č. 538/2005 Z. z. neuznalo za prírodné liečivé zdroje a nevydalo povolenie na prevádzkovanie prírodných liečebných kúpeľov alebo kúpeľnej liečebne.

2. K požiadavke Vidieckeho parlamentu - zjednodušiť hygienické pravidlá pre predaj vlastných potravinárskych produktov z dvora sa vyjadril hlavný hygienik SR doc. MUDr. Ivan Rovný, PhD., MPH nasledovne:

Slovenská republika v nadväznosti na čl. 1, ods. 3 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 852/2004 z 29. 4. 2004 o hygiene potravín, už 15. 1. 2008 prijala požiadavky na priame dodávanie malých množstiev prvotných produktov ich výrobcom konečnému spotrebiteľovi alebo miestnym maloobchodným prevádzkarniam, ktoré priamo zásobujú konečného spotrebiteľa. (Upravené výnosom Ministerstva pôdohospodárstva SR a Ministerstva zdravotníctva SR z 12. 4. 2006 č. 28167/2007-OL, ktorým sa vydáva hlava Potravinového kódexu SR upravujúca všeobecné požiadavky na konštrukciu, usporiadanie a vybavenie potravinárskych prevádzkarní a niektoré osobitné požiadavky na výrobu a predaj tradičných potravín na priame dodávanie malého množstva potravín.) Výnos prijala v súlade s právne záväzným aktom Európskych spoločenstiev a osobitnými predpismi o poskytovaní informácií v oblasti technických noriem a technických predpisov a notifikovala ho pod číslom 2006/0358/SK. Týmto výnosom sa však riešia len potraviny rastlinného pôvodu.

Hygienické požiadavky na priamy predaj a dodávanie malého množstva prvotných produktov živočíšneho pôvodu, alebo miestnym maloobchodným prevádzkarniam, ktoré priamo zásobujú konečných spotrebiteľov, určuje pripravený návrh nariadenia vlády SR, ktorým sa ustanovujú hygienické požiadavky na priamy predaj a dodávanie malého množstva prvotných produktov živočíšneho pôvodu, mäsa z hydiny a zajacovitých zvierat prvovýrobcami a malého množstva zveriny z voľne žijúcej zveri užívateľmi poľovného revíru. Jeho predkladateľom je Ministerstvo pôdohospodárstva SR, je teda v jeho pôsobnosti, ako aj orgánov štátnej veterinárnej a potravinovej správy.

MZ SR a Úrad verejného zdravotníctva v rámci medzirezortného pripomienkového konania, ktoré bolo ukončené 10. 12. 2008 nemali k návrhu nariadenia pripomienky, pretože je v súlade s požiadavkami nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 852/2004 z 29. 4. 2004 o hygiene potravín a nariadenia (ES) č. 853/2004 z 29. 4. 2009, ktorým sa ustanovujú hygienické predpisy pre potraviny živočíšneho pôvodu.

Zuzana Čižmáriková
Ministerstvo zdravotníctva SR